

DOGOVORI O ZDRAVSTVU

RACIONALIZACIJA DELA V ZDRAVSTVU

Pripeto na oblake

Z racionalizacijo dela je (tudi v zdravstvu) tako, da je – ali pripeta na oblake v obliki gesla ali pa je vpeta v samo delo, se pravi, v delo vsakogar, ki sodeluje v zdravstvu bodisi kot zdravljenci ali kot zdravnik, zlasti zdravnik in drugo osebje, ki dela za bolnika.

Razumsko uravnavanje in smotrna ureditev dela je odlika. Pri nas, ko trošimo za zdravljenje (manj za ohranitev zdravja) več kot bi smeli, in se bo treba prej ali slej sprijazniti z omejitvijo nadaljnjega naraščanja izdatkov v te namene, dobiva racionalizacija še drugačne oblike. Poleg smotrne ureditve dela nas k temu silijo materialne koristi, s katerimi zdravstvo lahko računa v letih, ki so pred nami.

Toda še vedno nismo prepričani, kljub občutno manjšemu obsegu denarnih sredstev za naše zdravljenje, ki ga imamo in ki ga bomo imeli na voljo, da se v resnici zavedamo, kako se nam dosežena raven zdravstvenega varstva brez dvoma lahko zniža, če ne bomo izkoristili vseh možnosti, da jo ohranimo. Vemo, da te možnosti niso le v denarnih sredstvih, marveč tudi v dosežkih, ki delo v zdravstvu pocenijo. Prepričani nismo zato, ker z vsem, kar počnemo, kot da capljamo na mestu in prisegamo na že stokrat prisežene sklepe, se pravi, kot da se nas zadeva v resnici ne tiče.

Vzemimo za primerjavo letošnje leto in tri leta nazaj, čeprav seže pravkar izrečni očitek že desetletja nazaj, celo več. Nekako sredi planskega petletja, ki se letos izteka, smo v Ljubljani ugotavljali (uporabniki in izvajalci v okviru zdravstvene skupnosti), kako lahko ohranimo doseženo raven zdravstvenega varstva. Poudarjali smo, da z boljšo organiza-

cijo, s sistemom delitve dela, z racionalnimi postopki, z ustrežno administracijo, s kadrovskimi premiki in s participacijo navsezadnje tudi. In če smo se še nekaj časa po tistem lahko izgovarjali na vse mogoče, tudi na to, da še nimamo zakona o svobodni menjavi dela, danes stojimo pred dejstvom, da zapisanega nismo uresničili. Ne zaradi pomanjkanja predpisov, marveč zato, ker smo racionalizacijo dela pripeli na oblake, nam samim pa ne preostane drugo, kot da letos, pa ne le v Ljubljani, ponavljamo, ponavljamo:

Zdravstvene delovne organizacije bodo v novem petletju racionalizirale postopke prediagnostičnih preiskav in odpravile nepotrebno podvajanje teh preiskav v različnih zdravstvenih ustanovah. Hkrati bodo z boljšo organizacijo informacijske dejavnosti zagotovile, da bo imel vsak zdravnik na vpogled celotno dokumentacijo o poteku bolezni in zdravljenju pacienta, ki ga trenutno obravnava. Z organizacijo izmenskega dela, smotrnejšo organizacijo dežurstev ter z doslednim spoštovanjem določil samoupravnega sporazuma o delitvi dela v zdravstvu, bodo bistveno zmanjšale obseg izdatkov za nadurno delo. V strukturi stroškov bodo zmanjšale delež administrativnih izdatkov, skrčile število administrativnega osebja in poenostavile administrativne postopke do take mere, da ne bodo predstavljali izgube časa za porabnike zdravstvenih storitev. Sporazumno z organi družbenega upravljanja pri zdravstvenih delovnih organizacijah bodo prilagodile delovni čas potrebam združenega dela, službo za sprejem bolnikov pa uredile tako, da se bo čakanje v čakalnicah zmanjšalo. Zdravstvene samoupravne interesne skupnosti bodo dajale prednost razvoju osnovne zdravstvene službe, preventivi, medicini dela in zobozdravstvu ter skrbele za kadrovsko krepitev in racionalno opremljenost teh služb.

Zveni tako znano, nekateri znajo besedilo že na pamet. Mar ni skrajni čas, da slednjič naredimo prostor dejanskim prizadevanjem v to smer!

ANKA ŠTRUKELJ

Bolni zdravega razume

Mnogokrat, ko čakamo v čakalnicah zdravstvenih ustanov, bentimo in jadikujemo. Mnogokrat neupravičeno. Toda, tedaj se nam zdi naša nadloga najhujša na tem svetu, mi smo seveda najbolj bolni v množici čakajočih...

Pa vendar se je naš odnos do čakanja v ordinacijah spremenil. Vsaj če sodimo po odgovorih anketirancev. Morda so se mnogi sprijaznili s tem, da je potrebno pač počakati, toda čakanje je poplačano s hvaležnostjo, ko nam zdravnik nato posveti dovolj časa.

Zdravstvene delavce peče mnoge težave. Od kadrovskih in prostorskih stisk, do preobilnega administrativnega dela. Zdi se, da smo našli pacienti dobršen del razumevanja za njihove težave. In tako je prav, čeprav ne bi smeli zgubiti tudi zdrave mere kritičnosti do sebe in zdravstvenega dela.

In kaj menijo pacienti v zdravstvenih ustanovah v Centru? Kaj pa jim odgovarjajo zdravniki?

NATAŠA GABRIJELČIČ, višja upravna delavka: »V otroškem dispanzerju moram predolgo čakati, to pa je še zlasti težko za bolnega otroka. Kljub temu menim, da so zdravniške storitve dobre in da zdravnik posveti otroku dovolj časa.«

dr. ZDENKA HUMAR, vodja otroškega dispanzerja: »K nam hodijo tako bolni kakor zdravi otroci. Pri prvih gre za kurativo, pri drugih za preventivo. Za vse to pa imamo premalo osebja. Sedaj pride na eno zdravstveno skupino tisoč otrok, po novem samoupravnem sporazumu pa naj bi jih prišlo tisoč osemsto. To bo podaljšalo čakalno dobo.«